

DRUKWERK

ma-ai bode

1986 nummer 4

Redactie
Zeskant 159
6412 DW Heerlen

maastrichtse aikidovereniging ma-ai

- Redactioneel	1
- Beelden, Ad van Dun	2
- De districtsstage verzord door Pierre Geraedts, 5 oktober, Leon Oosterbosch	4
- Haiku, Heleen	6
- Niveau, Jean Yranken	7
- De theemeester en de uitdaging	9
- Gedicht, Ton Eyssen	12
- Haiku, Gedel	12
- Verslag Yudansha-vergadering van 25 oktober 1986 te Utrecht, Ad van Dun	13
- JEM-cadeautje: een zwarte band, Heleen	17
- Gedicht, Ton Eyssen	20
- Kurosawa's "Ran", Wim Heijnen	21
- Geslaagd	23
- Mededelingen	23
- Stages in de maanden januari t/m april	24

Ma-Ai bode

De Ma-Ai bode is het clubblad van de Maastrichtse Aikidovereniging. Het verschijnt vier keer per jaar. Voor niet-leden is het blad verkrijgbaar tegen betaling van f 2,50. Opgave bij de redactie.

Redactie

Ans Schutte en Wim Heijnen
Zeskant 159
6412 DW Heerlen
045-727075

Copij

Copij voor de Ma-Ai bode van maart svp inleveren
maandag 2 maart 1987.

Beste aikidoka's,

合氣道

de laatste Ma-Ai bode van 1986, en leest best? In ieder geval kwam spontaan (na enige aandrang van onze zijde) de copij van allerlei kanten binnenstromen, dus wat dat betreft... Wel bestaat de redactie nog steeds uit 2 personen. Naar wij hopen komt daarin het volgend jaar verandering en daarmee bedoelen we niet onze gezinsuitbreiding!

In deze Ma-Ai bode komt in een drie-tal artikelen het thema "niveau" naar voren. Van belang daarbij is, dat Aikido méér betekent dan uitsluitend het aanleren en uitvoeren van technische oefeningen. Wat achterwege blijft echter, is de beantwoording van de o zo moeilijke maar in dit verband belangrijke vraag wat Aikido precies is. Wanneer je alle stukjes die er in de vorige Ma-Ai bodes verschenen zijn erop naleest en je voegt daar je eigen ervaringen met Aikido nog eens bij, dan krijg je natuurlijk wel een aardig beeld van deze krijgskunst. Een direct antwoord op de vraag blijft echter een uiterst moeilijke zaak. Wellicht dat andere Aikidoka's hier anders over denken, of een bijdrage willen leveren aan de discussie rond het thema "niveau". Dan worden ze bij deze uitgenodigd om copij te leveren voor de volgende Ma-Ai bode.

Wat je verder nog in dit nummer kunt lezen zie je natuurlijk in de inhoudsopgave. Wat je daar niet tegenkomt, maar toch het vermelden waard is: de twee in Maastricht georganiseerde stages o.l.v. Francois Warlet en Jos Vanroy waren goed bezocht en zeer leerzaam; de Aikido-vereniging van Geleen heeft een naam: Genki; de Brunssumse Aikido-vereniging Bumon heeft onlangs op bescheiden wijze haar 1-jarige bestaan gevierd.

De redactie wenst tenslotte allen een gelukkig en vreedzaam 1987 toe.

Beelden

Steeds vaker wordt me duidelijk dat je eigenlijk alle gangbare gedachten zou moeten omdraaien, dat het tegendeel steeds waar is van veel van wat je verwacht of ziet. Want de meeste denkbeelden en gevoelens komen op naar aanleiding van een eenzijdige houding; ze worden bepaald door subjectieve wensen, zonder rekening te houden met de achtergrond. En je eigen persoontje is, gemeten naar iets universele waarden, een nogal willekeurige maatstaf.

Op wat rustiger momenten of in meer wezenlijke situaties kun je je plotseling gewaar zijn, hoezeer je eigenlijk deel uitmaakt van iets groters dan je lijf of je gedachten en dat je opgenomen bent of wilt zijn in dat geheel en dat je daarin vervuld (of leeg) en vrijelijk jezelf kunt zijn of zou kunnen zijn. Dat overkomt me bijvoorbeeld als ik de tijd neem om rustig te gaan zitten; of als ik iets tegenkom dat me raakt en op datzelfde moment mijn leven heel sterk bepaalt. Steeds voel je dan hoezeer je eigenlijk geneigd (of geconditioneerd) bent om in je hoofd te leven, om de werkelijkheid te ervaren aan de hand van je brein, van wat je denkt en voelt; dus hoezeer datgene wat je "werkelijkheid" noemt een produkt is van je eigen geest: beelden van je voorstellingsvermogen, wensen van je eigenliefde. Je zou het woord

"verbeeldingskracht" misschien kunnen vervangen door "verbeeldingsdwang". Maar het woord "verbeelding" zegt zelf al veel.

Neem een concreet voorbeeld. Wat zie je nu? Ik zie papier, pen, woorden, hand, tafel. Maar ook lezer, houtfabriek, leven dat

mijn hand beweegt; een eindeloze keten van onderlinge verbondenheden. Een ander voorbeeld: adem. We denken al vlug dat ademen zuurstofvoorziening is, lucht happen om je verbrandingsmotor op peil te houden, juist zoals voedsel vaak

niet meer lijkt dan een lekkernij of een noodzakelijke vorm van levensonderhoud. Maar ademen is toch - op hetzelfde moment, hier en bij jou - een wonderlijk gebeuren van een organisme dat via de lucht van het heelal in leven blijft, verbonden is met zijn of haar omgeving en bovendien: bezielde wordt met steeds weer nieuwe energie. De werkelijkheid van ademen zien is dankbaar zijn voor elk kostbaar moment dat je leeft, je ervan bewust zijn hoezeer jou je leven wordt geschonken, elk moment opnieuw, en met elke teug anders.

Men heeft het vaker over "zelfverdediging" als men over Budo praat, en de vraag is dan in hoeverre Aikido bruikbaar is als zelfverdediging. Maar de eigenlijke vraag daarachter is: wat is "zelf"? Is dat je lijf dat

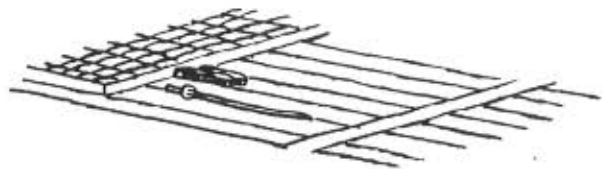

bedreigd wordt door een ander lijf, en dus van zich af wil slaan? Of is het je geest die waarneemt hoe iemand anders zich niet op zijn gemak voelt, een dreigende houding aanneemt? Is je kind of man of vrouw ook een deel van je "zelf" valt dat ook onder zelfverdediging? En moet je jezelf niet verdedigen als men het milieu van je omgeving - en hoe groot is die dan? - zozeer vervuilt dat ademhaling of gezondheid bedreigd worden?

Als je vanuit deze invalshoek jezelf bezieet, en je leven en bezigheden (en Aikido) in dit ruimer perspectief plaatst, dan draai je in feite de waarde van zo'n term als "zelf" om, je prikt er doorheen en beseft dat je eigenlijk "leven" of "alles" of "harmonie" bedoelt. Vandaar ook de herhaalde uitspraken van veel leraren dat "ego" niet bestaat, dat wij alleen maar "geheel" (Tamura) of "God" (Osensei) of "Boeddha" (Suganuma) zijn; zonder enige zwaem van mystiek, maar heel concreet en moeizaam, bezweet haast van de inspanning om dat inzicht/gevoel waar te maken in ons leven van alledag.

En zo komt ook de situatie op de mat in een ander licht te staan. Niet langer staat daar een tegenstander, maar integendeel: een medemens die uit onvermogen mij wat al te enthousiast benadert met zijn of haar slag, stoot, wapen, schreeuw, agressie. Met het antwoord dat je daarop geeft, valt of staat de kwaliteit van onze samenleving.

Ad van Dun

De districtsstage verzorgd door Pierre Geraedts 5 oktober

Op 5 oktober jongstleden vond de eerste districtsstage Aikido plaats in ... Born in sporthal "Het Anker". De eerste districtsstage van Nederland wel te verstaan. Het gaat er ook hier niet om, om vast te stellen dat het district Limburg de eerste was waar deze stage met behulp van de Judo-bond Nederland mogelijk was. Het gaat erom dat in ons district Aikido leeft, en wel zo levensvatbaar is dat je op een zonnige zondagmorgen, vroeg, bij de eerste stage die je organiseert, ongeveer 80 Aikidoka's op een mat krijgt.

Van half 11 tot half 3, met een pauze van één uur, was het mogelijk om te ervaren hoe andere mensen Aikido interpreteren en in praktijk brengen. Het was een gezellige sfeer in een immense sporthal, waar ruimte genoeg was, maar waar genoeg deelnemers waren om niet verloren te "lopen". De vertegenwoordiging van Bumon, Ma-ai en onze Aikido-vereniging Genki mocht er zijn.

Pierre Geraedts bouwde zijn stage geleidelijk op van eenvoudige oefeningen tot zeer complexe. Dit heeft als voordeel dat ook de beginnende Aikidoka's kunnen volgen en tot complexere oefeningen kunnen komen. De stage was zeker geen technische stage, wat heb je aan techniek als je niet geleerd

krijgt hoe je met de techniek om moet gaan. Pierre wees ons erop dat Aikido niet prestatie-gericht is. Het gaat er niet om zo spectaculair mogelijk iemand te vloeren of je wil op te leggen. Daardoor doe je je partner maar ook jezelf te kort. Je komt immers niet tot gezamenlijk onderzoeken van bewegingen tot mogelijkheden en een stijl die bij je past. Als Aikido resultaat-gericht is dan zou dat betekenen dat je een eindpunt kunt bereiken. Dat een beweging AF kan zijn. Maar het wezenlijke van een beweging is dat ze nooit ophoudt en dat er dus steeds iets te onderzoeken valt, en steeds je aandacht nodig is. Het gaat niet om: "to be the best or not to be".

Pierre Geraedts liet regelmatig de oorsprong van een beweging zien: bewegingen bij Aikido zijn voortgekomen uit de sporten Judo, Karate, Jujutsu en dergelijke en zijn in oorsprong mogelijk zelfverdedigingstechnieken. Je kan van hieruit de intentie van een beweging afleiden, maar de manier waarop de Aikidoka ze uitvoert is zeker niet erop gericht z'n partner uit te schakelen. Pierre liet zien dat er

verschil is, dat je ook mag kiezen, maar dat binnen deze stage verlangd werd dat je verantwoordelijk was voor je partner. Iemand spectaculair onderuit halen, flink bij de keel pakken om hem of haar te immobiliseren is er dan niet bij. Het is niet nodig, maar - en dat liet Pierre zien - wanneer het gebeurt zijn er ook voor de Aikidoka mogelijkheden. Als iemand je van achter bijvoorbeeld zo bij de keel heeft en bij je arm, dat je je arm niet naar je centrum

gebracht krijgt om eruit te draaien, dan breng je toch je centrum naar je arm ... Het is moeilijk om bewegingen te

beschrijven, ik weet het. Dat is ook niet mijn bedoeling: woorden schieten tekort. Maar een oplossing als je centrum verplaatsen naar je partner toe in plaats van je partner naar je centrum dat is meer dan alleen maar techniek. Je zou bijna denken dat is een levensfilosofie. Misschien - zonder hoogdravend te zijn - is dat ook wel Aikido. Het aanpakken van een moeilijkheid, het onderzoeken, het proberen op verschillende manieren met zo weinig mogelijk energieverbruik maar vanuit je eigen centrum (mogelijkheden). De uitleg van Pierre Geraedts en de reacties daarop gaan verder dan de grenzen van de Dojo ...

Leon Oosterbosch

Fuyu

Drager van kaarslicht
afgedankt op straat gekwakt
maar nog zo mooi groen!

Heleen

The light makes stars
on the raindropped window,
a cold winter's night.

Heleen

Niveau

Tja, daar sta je dan, met je naar je meent een afgerond beeld omtrent "het niveau". Na een aikido-les confronteert mij een aikidoka met een verhaal, dat (verkort weergegeven) hierop neerkwam: "Een aikidoka die technieken vanuit suwari waza (bijvoorbeeld door gebrek of ouderdom) niet 'op niveau' kan uitvoeren, kan geen sho-dan worden". In zijn argumentatie speelde mee, dat een sho-dan-houder les zou kunnen geven en dat zijn beperktheid tot onoverkomenlijke problemen zou leiden. Ongewild griefde hij mij daarmee en bracht hij mijn zelfbeeld aan het wankelen.

Niveau. Het wel of niet hebben van niveau wordt over het algemeen teruggebracht tot een deelfacet van datgene wat wordt gemeten. Neem bijvoorbeeld intelligentie. Intelligentie wordt als meetbaar niveau teruggebracht tot enkele tests, waar je "IQ" wordt gemeten. De totaliteit van de mens in kwestie wordt gemakshalve vergeten. Het is een statistisch gegeven dat ongeveer 3/4 deel van de patiënten van een psychiatrische inrichting een hoog tot zeer hoog intelligentie niveau hebben. Ik zou er veel meer voor voelen als intelligentieniveau zou worden gemeten aan het vermogen dat iemand heeft om met situaties in zijn leven zodanig om te gaan, dat hij geluk kan creëren. In dit "meten" zou bovengenoemde groep er slecht vanaf komen. Het IQ-gedeelte vervalt tot wat het hoort te zijn: slechts een deelfacet.

Teneinde mijn "aanzet tot denken" te verduidelijken: Ik doe al langer dan tien jaar aikido, geef les en ben beperkt in ... De stippellijn staat voor: Tja, waarin eigenlijk? Goed, ik heb botvergroeiingen en mijn benen en armen staan scheef. Goed, daardoor kan ik inderdaad niet "zoals het hoort" technieken vanuit suwari-waza doen; dus ik kan nooit mijn sho-dan halen en kan maar beter geen lesgeven, aangezien dit leidt tot een situatie, waarin de leerlingen een shikko-techniek beter doen dan hun leraar. Dit is ongehoord. Maar ja, ik doe wel meer dingen niet zoals het hoort en

voorlopig wil ik dit nog wel zo houden. Eigenlijk doe ik ook aan aikido om de waardeloze en tot niets dienende uit-gepompte regel: "Doen zoals het hoort" wat te verkleuen en opener in aikido en/of het leven te staan.

Nu terug naar aikido. Kun je in aikido "niveau" meten en moet je dit dan doen door het universele karakter van aikido terug te brengen tot het deelfacet "techniek"? En doe je dit dan liefst (en dit gebeurt!) in een punt voor een examen, variërend van 0 tot 10, met tussen vormen van +, -, 1/2 en 3/4? Daarover nadenkend moet ik eerst zeggen dat mijns inziens volmaakt aikido alleen kan door niet te meten. Jezelf niet en anderen niet. Door niets en dus alles te zijn. Ik ben geen volmaakte aikidoka; dus ik meet. De vraag is alleen: "met wat" en "wie" meet ik? Ik denk dat ik op saldo meet en dan een negatief saldo of een positief saldo bereik. De componenten van dit saldo zijn veelzijdig en variabel. Techniek en het op niveau kunnen uitvoeren daarvan is slechts een component van het saldo. Op het moment dat aikido niet meer toegankelijk zou zijn voor personen die de component shio-nage, tachi-waza, ushiro ryo-te-dori niet op niveau kunnen uitvoeren, moet ik concluderen dat ik nooit iets van aikido heb begrepen en zou ik vreselijk teleurgesteld zijn. Tot slot zou ik een slechte leraar zijn als ik me niet wist los te maken van de "meet-dwang" dat mijn leerlingen mij voorbij zouden kunnen groeien. Dit is eerder mijn opdracht. Wellicht is de beperking, die mijn aikido-voortgang bepaalt meer van geestelijke dan van lichamelijke aard.

Met beperkte groet,
Jean Vranken

De theemeester en de uitdaging.

De heer van Tosa begaf zich naar de hoofdstad Yedo, om een officieel bezoek af te leggen bij de Shogun. In zijn gevolg bevond zich ook de meester in de theeceremonie (Cha No Yu), waarop hij erg trots was. De theeceremonie is een Japanse kunst die sterk beïnvloed is door Zen. Elk gebaar moet worden uitgevoerd met een uiterste concentratie. Centraal daarbij staat, om door middel van een zeer verfijnd ritueel, het mysterie van het 'hier en nu' te doorgronden.

Alvorens het paleis te mogen betreden, moest de theemeester zich hullen in de dracht van de samoerai; ook de twee zwaarden droeg hij bij zich. De theespecialist verbleef binnen de paleismuren. Verscheidene keren per dag voerde hij zijn kunst uit in de vertrekken van zijn heer, dit tot groot genoegen van de genodigden waartoe zelfs de Shogun behoorde. Welnu, op een dag gaf de heer hem toestemming om de stad te gaan bezichtigen. De theemeester greep deze kans met beide handen aan en begaf zich in de drukke straten van Yedo... Terwijl hij een brug overstak werd hij bruusk omvergelopen door een ronin, een van die zwervende strijders. Deze zag eruit alsof hij tot het slechtere soort van de struikrovers behoorde. Hij verklaarde bot: "Dus U bent een samoerai van tosa. Ik kan het niet erg waarderen om op die manier omvergelopen te worden. Ik zou graag dit kleine geschil zeregeld zien met het zwaard!" Ontredderd besloot de theemeester de waarheid te bekennen: "Ik ben geen echte samoerai, ondanks de viterlijke schijn. Ik ben slechts een nederige beoefenaar van de Cha No Yu, die absoluut niet weet hoe hij het zwaard moet hanteren".

De ronin wilde deze bekentenis niet geloven. Des te minder omdat zijn eigenlijke doel was, om zijn slachtoffer wat geld armer te maken. Hij bleef onbeweeglijk staan en verhief zijn stem om indruk te maken op de aangesprokene, die er toch al niet erg dapper uitzag. De ronin dreigde om in het openbaar te verklaren dat een samoerai van Tosa laf was en

te bang om te strijden.

De theemeester vreesde dat zijn gedrag een smet op de naam van zijn heer zou brengen en besloot om te sterven. Hij nam de uitdaging aan. Hij wilde zich echter niet passief laten doden, zodat men zou zeggen dat de samoerai van Tosa niet weten hoe ze moeten strijden. Een idee schoot hem te binnen: Enkele minuten geleden was hij een zwaardvechtschool voorbij gelopen. Daar zou men hem in elk geval kunnen leren hoe hij het zwaard vast diende te houden, zodat hij eervol de onvermijdelijke dood tegemoet kon treden. Daarom zei hij tegen de ronin: "Ik ben erop uitgestuurd door mijn heer voor een boodschap en eerst wil ik me van mijn plicht kwijten. Zoudt U het geduld kunnen opbrengen om ongeveer twee uur hier op mij te wachten". De ronin ging accoord met het uitstel, niet zozeer omdat hij de regels van de Bushido respecteerde maar veeleer omdat hij dacht dat het slachtoffer deze tijd nodig had om een verleidelijk bedrag bij elkaar te vergaren.

De theespecialist haastte zich naar de school die hij had gezien en vroeg aan de portier of hij direct de zwaardmeester kon spreken. De portier toonde zich niet erg gedienschtig, maar getroffen door de gepijnigde uitdrukking van de man, besloot hij uiteindelijk om hem voor de meester te leiden. Deze luisterde vol interesse naar het verhaal van de bezoeker en diens wens om als een samoerai te sterven.

"Wat een opmerkelijk geval, uniek zelfs", verklaarde de zwaardmeester". De bezoeker antwoordde dat dit nu bepaald geen moment was voor grapjes. "Dat ben ik helemaal met U eens", zei de zwaardvechter, "maar U bent werkelijk een uitzondering. Normaal gesproken komen leerlingen naar mij toe om te leren hoe ze een zwaard moeten hanteren om te winnen. U wilt echter dat men U leert om met het zwaard in de handen te sterven... Zoudt U me, voordat we beginnen, een kop thee kunnen inschenken? U bent immers meester in die onvergelykelijke kunst"!

De bezoeker liet zich dit geen twee maal vragen, want dit was waarschijnlijk de laatste gelegenheid om zijn kunst te beoefenen. Terwijl hij zijn tragisch lot geheel leek te vergeten, maakte hij met veel zorg de thee en serveerde hem met een verrassende rust. Hij voerde elk van de bewegingen uit alsof er niets anders van belang was op dat moment. De zwaardmeester volgde zeer aandachtig de ceremonie. Hij was erg onder de indruk van het hoge concentratienivo van zijn bezoeker.

"Uitstekend" riep hij uit, "uitstekend! Het nivo van zelfbeheersing dat U bereikte terwijl U uw kunst uitoefende, is voldoende om waardig als samoerai te sterven. Luistert U alleen goed naar mijn raadgevingen. Vanaf het moment dat U de ronin ontwaart, concentreert U zich op de gedachte dat U voor een vriend thee gaat zetten. Nadat U hem beleefd heeft gegroet, dankt U hem voor het overeengekomen uitstel. Vouwt U vervolgens nauwkeurig Uw jasje en leg het op de grond met de waaier eronder, precies zoals U dat doet voor de theeceremonie. Bindt vervolgens de band rond uw hoofd, rolt U de mouwen op en kondigt aan dat U gereed bent voor de strijd. Nadat U het zwaard heeft getrokken, houdt U het boven het hoofd, terwijl U de ogen sluit. Er rest U dan niets anders dan U tot het uiterste te concentreren op het moment dat U de aanvalsschreeuw hoort van de ronin. Dan haalt U het zwaard met kracht naar beneden. Ik wed dat dit zal eindigen in de dood van U beiden".

De bezoeker bedankte de zwaardmeester voor diens waardevolle raad en keerde op het afgesproken uur terug naar de brug waar de ronin op hem wachtte. Hij volgde de ontvangen instructies en prepareerde zich op het gevecht alsof hij op het punt stond een gast een kop thee aan te bieden. Terwijl hij zijn zwaard omhoog bracht en de ogen sloot, veranderde de gezichtsuitdrukking van zijn tegenstander. De ronin geloofde zijn ogen niet. Was dit echt dezelfde man die zich enkele uren geleden voor hem bevond?

In een staat van uiterste concentratie wachtte de theemees-

ter op de schreeuw die zijn laatste beweging zou inluiden, zijn laatste actie... Maar na enkele minuten, die hem uren toeschonen, bleef de schreeuw nog steeds uit. Onze gelegenheidssamoerai kon zich niet langer beheersen en opende de ogen. Niemand... er stond niemand meer voor hem.

De ronin wist niet hoe hij die geduchte tegenstander, die geen enkele zwakte in zijn concentratie toonde, te lijf moest gaan. Voetje voor voetje trok hij zich terug tot het moment waarop hij uit het zicht was. Zeer tevreden over het feit dat hij zijn huid had kunnen redden, vervolgde hij zijn weg.

Uit: "Les contes des arts martiaux", verzameld door Pascal Fauliot, gepresenteerd door Michel Randon. Ed. A. Michel
Zéér vrije vertaling door Wim Heijnen.

Moe uit het verleden
treed ik uit het heden
geef mij over aan de stilte
waaruit ik voldaan te voorschijn kom.

Ton Eyssen

door de ene deur
vliegen allerlei vogels
roerloos in en uit.

Gedel

Verslag Yudansha-vergadering van 25 oktober 1986 te Utrecht

Er waren 30 reacties gekomen op 52 uitnodigingen van de Nationale Commissie Aikido (N.C.A.) van de Judo Bond Nederland (J.B.N.) voor de jaarlijkse samenkomst van dangraadhouders ("Yudansha"); van die 30 liet de helft weten verhinderd te zijn op die datum, zodat de opkomst niet al te representatief was.

Tijdens de yudansha-vergaderingen geven de leden van de N.C.A. (Pierre Geraedts, voorzitter; Carel Zappey, penningmeester; Peter Gerrits, secretaris) tekst en uitleg over de interne en externe, nationale en internationale situatie. Daarbij wordt te alle tijde gelegenheid tot discussie of overleg geboden, voorzover feitenkennis en inzicht van de genodigden daartoe aanleiding geven.

In eerste instantie lijkt het democratisch gehalte van een dergelijke opzet erg gering. Het gaat hier immers slechts om een commissie (de N.C.A.) die verantwoording schuldig is aan het bestuur van de J.B.N., niet aan de aikidoka's rechtstreeks. En nu kunnen aikidoka's in principe wel hun in-

spraak vorderen via de districtsvergaderingen van de J.B.N. maar als je weet dat er in juni 1986 in het district Limburg 87 verenigingen/scholen aangesloten waren bij de J.B.N., en dat er van die 87 welgeteld 4 aan Aikido doen, dan zal duidelijk zijn hoe weinig inbreng aikidoka's (voorlopig) hebben op dergelijke bijeenkomsten.

Des te belangrijker is het daarom om onze stem te verheffen via de N.C.A. Al betreft het in naam slechts een commissie, feitelijk gaat er om welke speelruimte de commissieleden

合氣道

weten te krijgen of te bedingen binnen de J.B.N. ten behoeve van de aikidoka's. En vanuit dit gezichtspunt - zeker gezien de ontvankelijke, strijdbare en betrouwbare houding van de commissieleden - kunnen we niet ontevreden zijn met wat er tot nu toe is bewerkstelligd. Denk aan de regelmatige stages, erkende opleidingen, bondsaccomodatie en -faciliteiten, onderlinge contacten tussen beoefenaars of verenigingen. Als nadeel van deze organisatiestructuur staat daar tegenover op de eerste plaats natuurlijk de (juridische, statutaire, organisatorische) afhankelijkheid van een "judo"-bond (de J.B.N.); een "Aikido"-bond zou er wellicht iets andere reglementen op na houden. Daarnaast vormt ook de J.B.N.-bureaucratie (ongeveer 50.000 leden) een onmiskenbare belemmering om flexibel en aangepast te organiseren; maar wie weet staat ook ons aikidoka's iets dergelijks te wachten wanneer we een onafhankelijke Aikido-bond van die grootte zouden hebben over enige tijd, als Aikido het in populariteit heeft gewonnen van de surfplank of de biljartballen.

Om terug te komen bij de vergadering van zaterdag 25 oktober jongstleden: daar kwamen onder andere de volgende punten aan de orde.

De nationale en internationale situatie. Al een groot aantal jaren (zo'n 10 tot 15) is de Aikido-wereld verwickeld in een strijd om eenheid, zowel nationaal als internationaal. Naast de genoemde N.C.A. (van de J.B.N.) en de kleinere Nederlandse Aikido Bond (N.A.B.) uit Tilburg, die nu grotendeels samenwerkt met de N.C.A., is er in Nederland nog een tweede grotere Aikido-organisatie, de Nederlandse Culturele Aikido Federatie (N.C.A.F.), vooral in de Randstad actief, met name door toedoen van de heer Bacas; Kanetsuka-sensei ver-

合氣道

zorgt regelmatig vanuit Engeland stages voor deze bond. Het gaat hierbij in feite - althans wat het kader betreft - om een groep aikidoka's die jaren geleden besloten om uit de J.B.N. te stappen en een eigen bond op te richten. Het zal duidelijk zijn dat er tussen de bestuurders van de N.C.A. en de N.C.A.F. (die eenzelfde verleden delen) de nodige onenigheid, om niet te zeggen persoonlijke wrok, leeft.

Op Europees niveau loopt deze scheiding door. Er zijn namelijk twee Europese Aikido Federaties (E.A.F. en E.A.F.!) waarbij N.C.A. en N.C.A.F. respectievelijk zijn aangesloten. Deze situatie is trouwens in elk land vrijwel hetzelfde. Ook op Europees vlak kennen de bestuurders van beide kampen elkaar dus: er vinden de nodige juridische steekspelen plaats. Of het iets kan verklaren weet ik niet, maar het betreft hier voor het overgrote deel "oudere" judoka's en jiu-jutsuka's, die pas later Aikido zijn gaan beoefenen.

Om dan het laatste internationale forum te noemen: de Internationale Aikido Federatie (I.A.F.). En het wordt eentonig: ook hier is de eenheid tot nu toe illusoir gebleken. Een extra complicatie tenslotte wordt gevormd door de overheid hier te lande (ministerie van WVC), die slechts één officiële organisatie kan erkennen. De juridische strijd hierover is in volle gang en zal belangrijke gevolgen hebben voor subsidie, opleidingen etc.

Dangradenreglement. De vraag kwam naar voren: welke normen hanteert men voor toekenning van een dangraad? Hoe beoordeelt men iemand van 60 jaar die al 10 jaar op de mat staat maar technisch nooit het niveau haalt van een 25-jarige? De N.C.A. vroeg de aanwezigen zich hierover te beraden en haar dan schriftelijk te laten weten welke organisatievormen men hiervoor zou kunnen vinden. Het gaat in Aikido immers niet alleen om vaardigheden, maar evenzeer - en meer nog - om persoon, houding, bezieling. Naast deze kwestie werd afgesproken om de shodanexamens (eerste dan) en andere nationale examens voortaan publiekelijk aan te kondigen; tevens

zal het aantal verplichte stage-uren voor shodan-kandida-
ten worden verminderd.

Vertrek Sugano-sensei. Nu Sugano-sensei, na een achtjarig
verblijf hier, in mei 1987 naar New York vertrekt, ontstaat
er een heel nieuwe situatie. Voorlopig zal er weinig homo-
geniteit zijn te verwachten, omdat er geen vaste Japanse
leraar kan worden aangetrokken zolang dit nationaal of in-
ternationaal financieel-organisatorisch niet haalbaar lijkt.

Lesgevers. Op verschillende plaatsen in ons land (bij Ma-Ai
onder andere) zijn dojo's ontstaan waar niet erkende lera-
ren werken; officieel is dit niet toegestaan binnen de
J.B.N. Op voorwaarde nu dat deze mensen deelnemen aan de lo-
pende lerarenopleiding te Nijkerk zal daarover geen probleem
worden gemaakt.

Aikidotijdschrift "Dojo".
Het tijdschrift "Dojo" (een
Ma-Ai-initiatief) blijkt in
goede aarde te vallen bij de
N.C.A.; men kan het "van
harte aanbevelen". Iets wat
wij bij dezen natuurlijk
graag onderschrijven ...

5 november 1986
Ad van Dun

JBN-cadeautje: een zwarte band

Aangezien ik geen zin heb om voor m'n EHBO-examen te werken,
zoals eigenlijk zou moeten, ga ik nu toch op het laatste
moment voor publikatie van de Ma-Ai-bode nog maar aan een
verhaaltje over het shodan-examen beginnen, omdat diver-
se personen daar nogal op hebben aangedrongen. Dat vond
1 november jongstleden plaats in Zoetermeer, er deden 7
mensen examen, waarvan 2 vrouwen, en er zijn er 4 geslaagd.

Ik zal voor de helderheid eerst een paar feiten vermelden.
In Nederland moet je 2x shodan-examens doen. Gezien het
enorme niveauverschil wat er bij shodan-examens gehanteerd
werd hier en in het buitenland (in Japan kun je in 1 jaar
je shodan halen als je er maar altijd bent! en betaalt!)
heeft de Judobond een aantal jaren geleden met Sugano-sen-
sei afgesproken dat eer men aikikai-(Japans erkend) exa-
men mag doen men eerst voor een Nederlands-(althans JBN)
erkend examen moet zijn geslaagd. Als je dus denkt leuk
in een jaar in Japan je shodan te halen, dan kan en mag dat
want wie houdt je tegen, maar het is in Nederland niet gel-
dig. Mijn inziens terecht als je het over niveau wilt heb-
ben, en Sugano-sensei stelt hele hoge eisen. Dat het exa-
men niet tegelijk voor Sugano en de JBN kan, schijnt te
maken te hebben met een laag niveau waarop een te groot
aantal mensen examen deed en zakte, maar daar weet ik het
fijne niet van. Maar uit óns examen is gebleken hoe moei-
lijk het in Nederland is om een onbevooroordeelde examen-
commissie te krijgen, er zijn nog te weinig mensen op dat
niveau. Ik wil er hier niet te veel op in gaan, want ik
weet niet veel meer dan dat persoonlijke verhoudingen mo-
gelijk een vreemde rol hebben gespeeld in de beoordeling,
wel wil ik opmerken dat van twee kandidaten de leraar in
de driemanscommissie zat en dat vind ik een hoogt dubieu-
ze zaak. De 3 gezakten mogen in maart weer en hopelijk kun-
nen we dan in het voorjaar met z'n allen tegelijk aikikai-
examen doen bij Sugano-sensei, voordat hij naar Amerika
gaat. Ik vind het een prettig idee om examen te doen bij

hem omdat ik bijna 400 uur les van hem heb gehad (paradoxaal dus aan wat ik net over eigen leraren in de commissie heb gezegd!).

Het examen zat als volgt in elkaar, en daarbij probeerde de commissie zoveel mogelijk Sugano's systeem aan te houden: (bij tijdsbrek bestond onze warming-up alleen uit wat oefenen van bewegingen met partner en als je dat suwari-waza in tempo doet dan warm je heel snel op, althans je raakt buiten adem);

streeftijd was 20 minuten per persoon, er werden geen ongewone of bijzondere technieken gevraagd; Sugano hecht het meest aan een grondige kennis van de basistechnieken; enige technieken suwari-waza, zoals shomen-uchi ikkyo, enige technieken hanmihandachiwaza, een aantal technieken tachiwaza, totaal besloeg dat ongeveer 1/3 van het examen,

daarna 4 aanvallen met bokken (3x shomen, 1x tsuki), 4 aanvallen met jo, en 6x waarbij je als tori zelf de jo in handen hebt, en ik kan het me niet herinneren maar ongetwijfeld zijn we begonnen met 4 aanvallen met tanto, totaal ook ongeveer 1/3 van het examen. Daarna kwamen er twee personen bij en moest je je dus verdedigen tegen 3 aanvallers, een tanto, een jo en een bokken, daarna zonder wapens tegen 3 en tot slot kokyu-ho met je oorspronkelijke partner. Totaal ook

1/3 examentijd.

Over het algemeen werd er tamelijk veel hetzelfde gevraagd aan de verschillende mensen. Als mensen aan mij vragen wat ze vroegen dan zeg ik: basis, basis en nog eens basis. Als men mij vraagt hoe het ging dan voel ik me nog steeds in grote twijfel: ik had er geen idee van hoe het ging, ik

was niet zenuwachtig en in feite interesseerde het me geen klap. Het had me niets kunnen schelen als ik het niet had gehaald, behalve dat ik graag voor Sugano examen wil doen (maar dat is geen halszaak).

Maar aan 1 ding hecht ik wel waarde en dat is dat er 2 vrouwen bij zijn met shodan, het aantal in Nederland is daarmee nog steeds op de vingers van 1 hand te tellen. Ik deed het examen naar beste kunnen en dat beslist niet perfect, maar hoe meer ik vorder hoe meer beginner ik me voel (ik wil niemand ontmoedigen hoor!). Ik heb ook nog m'n best gedaan om een goede uke te zijn, maar als de examencommissie me niet precies op het goede moment had gestopt dan was de kans groot geweest dat ik door gebrek aan adem en door warmtestuwing van m'n stokje was gegaan. Maar het was een goede ervaring voor mij, "uke-schap is een vak apart", kun je wel zeggen.

Wat vervelend was, was dat we zo ontzettend lang (het leek minstens een half uur, maar ik weet het niet zeker) op de uitslag moesten wachten; ze hadden het er erg moeilijk mee. Dan ben je moe en bezweet en je voelt je ter plekke verstijven door de afkoeling, gelukkig was er iemand die in de stemming was om een paar van ons een heerlijke professionele klopmassage te geven. In enigszins officiële sfeer (zoals ook tijdens het examen) werd de uitslag meegedeeld onder uitreiking van de JBN-paspoorten, voorzien van de shodan-aantekening. Ik heb weken later een gruwelijk lelijk diploma in de bus gekregen wat ik zo snel mogelijk in z'n envelop heb weggestopt. De uitreiking van de zwarte band ging heel informeel, nadat er felicitaties over en weer en van bekenden in het ongeveer 15 man/vrouw-tellende publiek hadden plaatsgevonden. Aan de niet-geslaagden werd ook nog individueel toelichting gegeven op hun zwak-

合氣道

ke punten. Voor mij was het moeilijk te accepteren dat ik geslaagd was terwijl er een paar gezakt waren die technisch beslist beter zijn dan ik. Ik kan m'n eigen manier van bewegen niet zien, maar daar zat het 'm wel in. Als je je technieken alleen met kracht uitvoert dan haal je het niet, als het te slap en ki-loos lijkt, dan haal je het ook niet (dat is soms het probleem bij mensen die altijd met dezelfde partner werken, er ontstaat dan zo'n harmonie dat er geen ki voor nodig is, maar o wee, als men dan eens tegenover / met een ander staat), en als je snel en dat betekent meestal slordig werkt dan haal je het helemaal niet.

Al met al vind ik examens nog steeds volslagen onbelangrijk. Ik wordt er toch niet een betere aikidoka van? Maar als je binnen een kader, zoals in ons geval dat van de JEN, werkt dan heeft het zo zijn nut. En ik vind het belangrijk dat er meer vrouwen in dat kader komen. Ik wil bij deze dan ook de hoop uitspreken dat het groeiend aantal zwangere Ma-Ai vrouwen in goede gezondheid hun zwangerschap uitdragen, prachtige baby's ter wereld brengen, dat zij terugkomen bij Aikido en hun kinderen (dochters?!) te hunner tijd zullen opgroeien tot aikidoka's, die het voorrecht hebben op jonge leeftijd te kunnen starten. Het móet wel een vruchtbaar en gelukkig 1987 worden!

Heleen

Berste kyu of zesde
Elkaar groeten, elkaar ontmoeten
Aanpassen, jeugd of volwassen.

Ton Eyssen

合氣道

KUROSAWA'S

RAN

Bewegingsloos zitten drie samurai te paard. Vanaf een heuveltop turen ze in de verte, ieder in een andere richting. Wat verder op de heuvel staat nog een groepje ruiters tussen de hoge grashalmen gespannen te wachten. Het uitzicht is adembenemend mooi, maar daar lijken de ruiters geen oog voor te hebben. Pas wanneer een wild zwijn plots uit het gras te voorschijn springt en de jacht berint, breekt de spanning en weet de kijker dat de vijand vooralsnog op zich laat wachten.

Deze eerste beelden van "Ran" tonen Japan op z'n mooist. Gedurende de gehele film kunnen we van dergelijke beelden genieten. Alleen daarom al is de film de moeite van het kijken waard. De enige andere film die ik van Kurosawa heb gezien, "Kagemusha" lijkt wat dit betreft op "Ran". Ook daar de vele krijgers in vol ornaat die elkaar op het slagveld ontmoeten. Maar tevens het achterliggende thema van 'chaos' (Ran betekent chaos) hebben de films met elkaar gemeenschappelijk; domme eerezucht van leiders leidt ertoe dat strijders elkaar zinloos afslachten. Kurosawa moet dan ook niets hebben van de bushido-ethiek die hieraan ten grondslag ligt. Zijn films zijn een commentaar op het universele van macht en machtsmisbruik', naar zijn eigen zeggen tijdens een interview. Voor "Ran" combineerde Kurosawa een bekend Japans verhaal over de krijgsheer Mori die drie goede zonen had, met Shakespear's King Lear, een verhaal over een oude vader en zijn drie slechte dochters.

Het verhaal

Heer Hidetori Ichimonje heeft zijn leven lang gestreden om zijn bezit uit te breiden en te consolideren. Dat hij daarbij vijanden heeft gemaakt, is vanzelfsprekend. Op een dag, hij is de 70 reeds gepasserd, besluit hij na een jachtpartij, waaraan ook twee van zijn vroegere vijanden (waarmee hij in gewapende vrede leeft) deelnemen, om zijn oudste zoon Taro aan te wijzen als zijn opvolger. De andere twee zoons kunnen ieder beschikken over een kasteel en een eigen legertje. De jongste, Saburu, verzet zich tegen het feit dat Hidetori zich terugtrekt. Het gevolg hiervan is dat hij verbannen wordt en ontferft.

Vanaf het moment dat Taro de macht van zijn vader heeft overgenomen, gaat Taro's vrouw een belangrijke rol in het verhaal spelen. Om dan nog onduidelijke redenen zet zij Taro en zijn broer Jiro tegen hun vader op. De verbannen broer mengt zich later ongewild in de machtsstrijd. Als dan uiteindelijk een van de vijanden van Hidetori zich in de strijd mengt, is de chaos compleet.

Volgens de verschillende filmrecensies is de film een meesterwerk. Het is inderdaad een mooie film om naar te kijken. Enkele scènes zijn zeer meeslepend en spannend, zoals die in het begin van de film (de jachtpartij), en de scène waarin Kaede, de vrouw van Taro, haar zwager Jiro achtereenvolgens bedreigt en verleidt. Of de dramatische beelden die de jonge kluizenaar Tsuramura laten zien, die fluit speelt voor de Hidetora, de man die hij haat omdat deze zijn ouders heeft vermoord en hem eigenhandig blind heeft gemaakt. Toch is het verhaal naar mijn idee wat langdradig en valt de spanning af en toe weg. De vele mooie beelden echter verzoeden dit ruimschoots.

Wim Heijnen

GEFELICITEERD!

Geslaagd voor de vijfde kyu:
 Jos Heffels (Ma-Ai)
 Enno Soeren (Ma-Ai)
 Maril Heijen (Bumon)

Geslaagd voor de vierde kyu:
 Floyd Rudolf (Genki)

Geslaagd voor de eerste kyu:
 Wim Heijnen (Ma-Ai)
 Ans Schutte (Ma-Ai)

Mededelingen

Adreswijzigingen Dojo's
 Genki-dojo per 1 januari 1987: Hubertushuis, Pieterstraat 33, Geleen

Jindo-dojo per 12 november 1986: Sportzaal 8A van Scholengemeenschap de Aldenhof, Mgr. Nolensstraat 58, Hoensbroek

Bestellingen

Voor het bestellen van jo's slippers, tanto's, bokkens en aikidopakken kan men zich wenden tot Magda Moulén, Duitse Poort 43B, Maastricht, tel. 043-217995
Betaling vooraf s.v.p.

Vakantiedata City Centrum
 - carnaval 1 t/m 8 maart;
 - koninginmedag 30 april t/m 3 mei.

KAGAMI BIRAKI 10 januari 1987
 vanaf 19.00 uur

合氣道

Stages in de maanden januari-april

januari

24/25	Sugano	Louvain-la-neuve (België)
31/1	Dedobbeleer	Almele; Delft
31/1	Sugano	Papendal (Arnhem)

februari

8	Dany Leclerre	Maastricht
21/22	Sugano	Luik (België)
28/1	Sugano	Papendal (Arnhem)

maart

8	Evelyne Behr?	Maastricht
13/14/15	Osawa	Aalst (België)
28/29	Sugano	Papendal (Arnhem)

april

4/5	Chr. Tissier	Luik (België)
11/12	Tamura	Papendal (Arnhem)
17-21	Sugano	Westende (België)
25/26	Jos Vanroy	Groningen

Maastrichtse Aikido-vereniging Ma-Ai

Gilles Doyenstraat 38
 6217 PA Maastricht
 tel. 043-438426
 nr. 85.89.69.246 Spaarbank Limburg (giro 1058180)

Dojo

City Centrum
 Capucijnenstraat 43
 6211 RP Maastricht

Lestijden

ma. 20.00-21.30u. (volwassenen, beginners en gevorderden)
 di. 12.00-13.30u. (volwassenen, beginners en gevorderden)
 wo. 19.30-20.30u. (volwassenen, beginners en gevorderden)
 20.30-21.30u. (volwassenen, gevorderden)
 vrij. 14.30-16.00u. (volwassenen, beginners en gevorderden)
 16.00-17.30u. (kinderen)

Leraar

Ad van Dun

Bestuur

Ad van Dun, voorzitter (043-438426)
 Jan Mohren, secretaris (043-213153)
 Harry Drissen, penningmeester (045-210092)
 Angela Janssen (043-475566)
 Edith Schrijver (043-645173)